

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 10 november
2022

Agendnummer:

Team: SD

Zaaknr: 57823-2022

Onderwerp: Geactualiseerde GR Senzer

Aan de raad

Inleiding

Werkbedrijf Senzer bestaat sinds 2016. De positie, opdracht en koers is om diverse redenen aan herijking toe. Dat bleek ook uit de evaluatie die Bureau Berenshot in 2020 heeft uitgevoerd en die is gedeeld met de gemeenteraad. Voor de verdere ontwikkeling zijn door het Algemeen bestuur van Senzer vervolgens drie sporen in gang gezet, te weten: de positionering, de governance en de financiering van Senzer. Op 18 maart 2021 heeft de raad ingestemd met haar zienswijze op de positioneringsnotitie van Senzer. Vervolgens zijn de zeven gemeenten met Senzer aan de slag gegaan om de gemeenschappelijke regeling te actualiseren. Deze geactualiseerde GR moet op 1 januari 2023 in werking treden. De beslissingsbevoegdheid over de gemeenschappelijke regeling Senzer ligt bij het college. Conform de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) wordt de gemeenteraad om toestemming gevraagd om het college een geactualiseerde GR Senzer aan te laten gaan. De raad krijgt daarbij ook de gelegenheid om haar zienswijze te geven over de nieuwe regeling. Vanwege de korte doorlooptijd vraagt het college de gemeenteraad gelijktijdig om toestemming voor het aangaan van een geactualiseerde GR als om haar zienswijze op de inhoud van deze geactualiseerde GR.

Beslispunten

1. Het college toestemming te verlenen tot het aangaan van een geactualiseerde gemeenschappelijke regeling met Senzer;
2. De zienswijze op de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling Senzer vast te stellen zoals voorgesteld en opgenomen in de bij het besluit behorende brief.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Sociaal Domein, Sport en Onderwijs d.d. 20 oktober 2022

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Eindrapport evaluatie GR Senzer en positionering GR Senzer (zaaknr: 7093-2021).

Beoogd effect

Met deze geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling Senzer zijn de gemeenten samen met Senzer beter in staat om onze inwoners te laten meedoen, rondkomen en vooruitkomen.

Duurzaamheid

N.v.t.

Argumenten

1.1. *Actualisatie van de gemeenschappelijke regeling Senzer is gewenst op grond van de evaluatie van de huidige GR Senzer in 2020*

In 2020 bleek uit de evaluatie die Bureau Berenschot heeft opgeleverd dat Senzer een buitengewoon goed presterend werkbedrijf is en een belangrijke publieke waarde levert. Ook bleek dat de context waarin Senzer acteert, vraagt om een aanscherping van de positionering, de governance en de financiering. De doelgroep van Senzer is de laatste jaren kwetsbaarder geworden en heeft meer ondersteuning nodig. Om uitstroom naar werk te kunnen realiseren, moet intensievere en andere dienstverlening worden ingezet.

1.2. *Actualisatie van de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2023 is vereist als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving*

Enerzijds is de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) per 1 juli 2022 gewijzigd waarmee de rol van de gemeenteraad wordt versterkt. De geactualiseerde GR Senzer is hierop aangepast.

Anderzijds is het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten gewijzigd. Tot op heden heeft Senzer deels op basis van mandaat en deels op basis van delegatie gehandeld. Volgens de gewijzigde BBV is het niet geoorloofd om verschillende methodieken tegelijk toe te passen. In de geactualiseerde GR Senzer is gekozen voor delegatie.

1.3. *Actualisatie van de gemeenschappelijke regeling is in gezamenlijkheid van de zeven deelnemende gemeentes en samen met Senzer en externe adviseurs tot stand gekomen*

De actualisatie is in gezamenlijkheid voorbereid door de gemeenten en Senzer met advies van Theo Camps, hoogleraar organisatiekunde en bestuurskunde TIAS School voor Business and Society en bestuurskundige en juridisch deskundige Irma Woestenberg. Het Algemeen Bestuur van Senzer heeft 13 juli 2022 ingestemd met het voorstel om de bijgevoegde gemeenschappelijke regeling vrij te geven voor gemeentelijke besluitvorming.

1.4. *De gemeente Gemert-Bakel staat achter de keuzes die zijn gemaakt in deze geactualiseerde GR Senzer*

Solidariteit als uitgangspunt is gehandhaafd: Senzer werkt al sinds de oprichting op basis van solidariteit. De colleges van de deelnemende gemeentes hebben er voor gekozen beleid, middelen en uitvoering te bundelen, zodat een optimale dienstverlening voor de doelgroep kan worden gerealiseerd in combinatie met een efficiënte bedrijfsvoering. Het principe van solidariteit is in de geactualiseerde GR steviger verankerd.

Basistaken worden overgedragen op basis van delegatie: Senzer voert de taken van de Participatiewet voor de gemeenten in de praktijk volledig uit, zoals zij sinds jaar en dag ook voor de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) doet. Juridisch is er echter een verschil, omdat de colleges voor de Participatiewet hun formele verantwoordelijkheden nog niet hebben overgedragen (mandaat) en voor de WSW wel (delegatie). Zowel de accountant als de toezichthouder hebben aangegeven dat voor één stelsel gekozen moet worden: mandaat of delegatie¹. De bestuursleden en de werkgroepen adviseren om te kiezen voor delegatie, omdat dit het beste past bij de principiële keuze voor solidariteit die de colleges gemaakt hebben. Ook sluit delegatie aan bij de huidige werkwijze en is dit voor zowel gemeentes als Senzer het meest efficiënt. Met deze aanpassing wordt ook voldaan aan de nieuwe bepalingen in het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en

¹ Onder delegatie wordt verstaan: het overdragen door een bestuursorgaan van zijn bevoegdheid tot het nemen van besluiten aan een ander die deze onder eigen verantwoordelijkheid uitoefent' (artikel 10:13 Awb).

Onder mandaat wordt verstaan: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen (artikel 10:1 Awb). Anders dan bij delegatie blijft de bevoegdheid dus bij de mandaatverlener.

gemeenten).

Verdeelsleutel is uit deze geactualiseerde GR Senzer vervangen door

bijdrageverordening vanwege flexibiliteit: Het leidende beginsel bij bekostiging van de GR is en blijft dat de deelnemende gemeenten zorgen voor voldoende financiële middelen conform de opdracht die bij Senzer is belegd. In de oude GR staan uitgewerkte rekenregels die gedateerd zijn en waarvan de onderliggende uitgangspunten in de basis niet meer goed bruikbaar zijn. Er is behoefte aan een regeling die in de loop van de tijd kan worden aangepast aan gewijzigde omstandigheden en inzichten bij gemeenten en bij Senzer. Daarom is een kapstokbepaling opgenomen met daarin sec op hoofdlijnen enkele financiële afspraken. Deze kapstok doet recht aan wet- en regelgeving en aan de verhouding tussen de deelnemende gemeenten en Senzer. De operationele en gedetailleerde uitwerking van de financiële afspraken (i.e. hoe om te gaan met het weerstandsvermogen of met een eventueel positief dan wel negatief rekeningresultaat) volgt later dit jaar in een Bijdrageverordening die met gekwalificeerde meerderheid moet worden vastgesteld door het AB.

Er is een Herziene uittredingsregeling: Op basis van ervaringen met gemeenschappelijke regelingen elders in Nederland is een herziene uittredingsregeling opgenomen. Het belangrijkste verschil is dat bij uittreding door het bestuur van Senzer tot een uittredingsplan wordt besloten. Daardoor is meer maatwerk mogelijk dat past bij de aard en omstandigheden van de uittreding

1.5. Het aangaan van een gemeenschappelijke regeling is een bevoegdheid van het college

De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid over de gemeenschappelijke regeling Senzer is een collegeaangelegenheid.

1.6. Conform de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) is het aan de raad om het college toestemming te geven tot het aangaan van een (geactualiseerde) gemeenschappelijke regeling met Senzer

In de Wgr (artikel 1 lid 2) staat dat een college geen gewijzigde regeling treft dan na verkregen toestemming van de gemeenteraad. Daarom wordt uw raad om toestemming gevraagd. De raad krijgt daarbij de gelegenheid om haar zienswijze te geven over de nieuwe regeling.

2.1. Hiermee geeft de gemeenteraad conform de Wet gemeenschappelijke regeling haar zienswijze op de geactualiseerde GR Senzer

Vanwege de korte doorlooptijd tot de datum van inwerkingtreding wordt de gemeenteraad gelijktijdig gevraagd om toestemming als om een zienswijze. Mocht de zienswijze aanleiding geven tot aanpassingen van de voorliggende geactualiseerde GR Senzer, dan wordt hiervoor in 2023 een wijzigingsprocedure gevolgd.

Kanttelingen

1.1. Met het beleggen van de Participatiewet en aanverwante regelgeving bij Senzer op basis van delegatie, kan de (strategische) aansturing van Senzer door de gemeente worden bemoeilijkt

Om als gemeente de opdrachtgevende en kaderstellende rol richting Senzer goed in te kunnen vullen, vraagt dat binnen de geactualiseerde GR meer van de leden van het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur en de raad. Zie voor een toelichting de bijgevoegde Q en A lijst (bijlage 5).

Het vraagstuk van delegatie of mandaat raakt uitsluitend de bevoegdheid van het college. De rol van de gemeenteraad blijft bij delegatie hetzelfde als bij mandaat. In beide gevallen kan beleid op hoofdlijnen door de raad worden vastgesteld en als kader worden meegegeven. De raad kan de eigen bestuurder via motie oproepen om invloed uit te oefenen in het Algemeen Bestuur van Senzer of ter verantwoording roepen over de manier waarop zij zich manifesteert in het AB van Senzer. Raadsleden kunnen rechtstreeks

vragen stellen aan het bestuur van Senzer. De gezamenlijke raden kunnen een regionale adviescommissie instellen (zie artikel 20) om zo invloed uit te oefenen op Senzer. In het uiterste geval kan de gemeente aanvullende algemene regels stellen, zijn delegatie intrekken of terugtreden uit de GR. De verordende bevoegdheden over de Participatiewet blijven bij de raad. Deze worden niet overgedragen aan Senzer.

Financiën

De bijdrage van Gemert-Bakel wijzigt niet op basis van de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling.

Het ziet toe op het kiezen voor een (geactualiseerde) gemeenschappelijke regeling met daarin een budgettaire kapstokbepaling, waarvan de verdere uitwerking vorm zal krijgen in een zogenoemde bijdrageverordening. In de huidige gemeenschappelijke regeling vraagt aanpassing van de financiële afspraken en verdeelsleutels om instemming van alle colleges. In de nieuwe gemeenschappelijke regeling is dit een kapstokbepaling geworden waarmee voor deze aanpassingen een meerderheid van stemmen in het Algemeen bestuur Senzer in de toekomst volstaat.

Uitvoering

Nadat u heeft ingestemd met voorliggende beslispunten wordt de zienswijze gedeeld met het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van Senzer en wordt het College in staat gesteld een geactualiseerde gemeenschappelijke regeling met Senzer aan te gaan. De geactualiseerde gemeenschappelijke regeling wordt vervolgens gepubliceerd in de Staatscourant en treedt per 01-01-2023 in werking.

Bijlagen

1. Ontwerp gemeenschappelijke regeling Senzer
2. Concept zienswijze

Gemert, 6 september 2022

het college van burgemeester en wethouders,
Secretaris,

de burgemeester,

G. Wouters

ing. M.S. van Veen